

Electronic Cumhuriyet Journal of Communication

| ecider.cumhuriyet.edu.tr |

Founded: 2017

Available online, ISSN: 2667-4246

Publisher: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Semiotic analysis of memes emphasising metalinguistic function

İsmail Demirbağ^{1,a,*}, Özge Sinem İmrağ^{2,b}¹ Department of Radio, Television and Cinema, Faculty of Communication, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye² Department of German Language and Literature, Faculty of Literature, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 01/08/2024

Accepted: 19/11/2024

ABSTRACT

With the increase in the number of social media platforms, people have started to produce and share more content. One of these contents is memes prepared and shared digitally by the network society. These are signs created for purposes such as entertainment or criticism, consisting of a text, an image, or a combination of an image and text. Although memes are created by individuals, they become a collective product when shared by members of the network society. After being created in various contexts, memes that turn into a collective product after a signification process can be used for communicative purposes. As in every communication form, certain functions of language stand out in communication established through memes. One of these functions is the metalinguistic function, and sometimes the metalinguistic function of the language can be emphasized in the communication created with memes. The aim of this study, which will be handled with the semiotic analysis method, is to determine the parameters in the formation processes of memes as signs, which are created for entertainment purposes and highlight the metalinguistic function of the language. Memes created about language and selected through purposeful sampling method constitute the sample of the study. Selected memes will first be classified in terms of their signified elements and then the relationship between signifier and signified of memes will be revealed. Memes that emphasize the metalinguistic function of language can be classified in terms of their signified in relation to sub-branches of linguistics such as phonetic, phonology, morphology, semantics, lexicography and syntax. As a result of the study, it is seen that there are a lot of parameters in the formation processes of memes as signs. These are parameters such as difficulty of pronunciation, comparison of a word with its equivalents in different languages, number of morphemes forming a word, semantic relationships between the words, number of the equivalents of a word in other languages or sentence building rules in a language. In addition, it has been observed that the memes in question can become sign through comparison, mockery, identification and word play methods.

Keywords: meme, communication, metalinguistic function, semiotics, social media

Üstdilsel İşlevi Vurgulayan Memlerin Göstergebilimsel Açıdan Analizi

Süreç

Geliş: 01/10/2024

Kabul: 19/11/2024

Copyright

This work is licensed under
Creative Commons
Attribution 4.0
International License

Öz

Sosyal medya platformlarının sayısının artmasıyla insanlar daha fazla içerik üretip paylaşmaya başlamışlardır. Bu içeriklerden biri de ağ toplumu tarafından dijital ortamda hazırlanıp paylaşılan memlerdir. Bunlar eğlence veya eleştiri gibi amaçlarla oluşturulan, bir metinden, bir resimden veya bir resim ve metnin birleşiminden oluşan göstergelerdir. Memler tek tek bireyler tarafından oluşturulsa da ağ toplumunun üyeleri tarafından paylaşılmasıyla kolektif bir ürün hâline gelirler. Çeşitli bağlamlarda oluşturulduktan sonra girdikleri bir göstergeleşme sürecinin ardından kolektif bir ürüne dönüşen memler, iletişim amaçlı kullanılabilirler. Her iletişimde olduğu gibi memler yoluyla kurulan iletişimde de dilin belirli işlevleri ön plana çıkar. Bu işlevlerden biri üstdilsel işlevdir ve memlerle oluşturulan iletişimde bazen dilin üstdilsel işlevi vurgulanabilir. Göstergebilimsel çözümleme yöntemiyle ele alınacak olan bu çalışmanın amacı eğlence amacıyla oluşturulan ve dilin üstdilsel işlevini öne çıkaran memlerin gösterge olarak oluşum süreçlerindeki parametreleri saptamaktır. Dil hakkında oluşturulmuş ve amaçsal örneklem yöntemiyle seçilmiş olan memler çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Seçilen memler öncelikle gösterilenleri bakımından dilbilimin alt dallarına göre sınıflandırılacak, ardından gösteren ve gösterilen arasındaki ilişkiler ortaya konulacaktır. Dilin üstdilsel işlevini vurgulayan memler, fonetik, fonoloji, morfoloji, leksikografi, semantik ve sentaks gibi dilbilimin farklı alanlarıyla ilişkilendirilebilir. Çalışma sonucunda gösterge olarak memlerin oluşum sürecinde pek çok dilsel ve kültürel parametrenin bulunduğu saptanmıştır. Bunlar telaffuz zorluğu, bir sözcüğün farklı dillerdeki karşılıklarıyla kıyaslanması, sözcükleri oluşturan morform sayıları, sözcükler arasındaki anlam ilişkileri, bir sözcüğün anlamının başka dillerdeki karşılıklarının sayısı, bir dilde cümle oluşturma kuralları, bir sözcüğün çeşitli sözcük türlerinde birer anlama sahip olması gibi parametrelerdir. Ayrıca söz konusu memlerin karşılaştırma, alay etme, özdeşleşme ve sözcük oyunu yöntemleriyle göstergeleştiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Mem, iletişim, üstdilsel işlev, göstergebilim, sosyal medya

demirbag@cumhuriyet.edu.tr

orcid.org/0000-0002-0222-3000

ozgeimrag-14@hotmail.com

orcid.org/0000-0001-7252-803X

How to Cite/Atf: Demirbağ, İ., İmrağ, Ö. (2024). Üstdilsel İşlevi Vurgulayan Memlerin Göstergebilimsel Açıdan Analizi, Electronic Cumhuriyet Journal of Communication, 6(2):102-111. DOI: 10.54089/ecider. 1559543

Giriş

Günümüzde insanların sıklıkla vakit geçirdiği yeni medya ortamlarından Pinterest, YouTube, Facebook gibi dijital platformlarda çok sayıda içerik üretilip paylaşılmaktadır. Yeni medya ortamlarında üretilip, dil ve iletişim pratiklerine yenilikçi bir bakış açısı sunan (bkz. Düşünceli, 2023, s. 1003) bu içerikler eleştiri, destek veya eğlence gibi amaçlarla oluşturularak ağ toplumunun üyeleri arasında birer iletişim aracı hâline gelmektedir. Eğlence amacıyla oluşturulan içerikler genellikle mizahî unsurların kullanılmasıyla ortaya çıkar. Sosyal medya mizahının ortak özellikleri, üretilen mizah unsurlarının kendine özgü bir dilinin olması, kullanıldığı ortama göre şekil değiştirebilmesi, paylaşılarak çoğalıp yeniden üretilmesi, anonim özellik göstermesi ve internet bulunan her ortamda kolay ulaşılabilir olmasıdır (bkz. Arslan, 2017, ss. 22-38). Kullanıcıların ürettiği internet memleri, eğlence amacıyla oluşturulduğunda sosyal medyada yaygınlaşan ve iletişim aracı haline gelen mizah içerikleridir.

Richard Dawkins (2017) memler ile ilgili şu açıklamalarda bulunur: "Ezgiler, fikirler, sloganlar, giyside moda, çanak çömlek yapım yolları, kemer yapımı mem örnekleridir. Tıpkı genlerin sperm ya da yumurtalar yoluyla bir bedenden diğerine atlayarak gen havuzunda çoğalmaları gibi, memler de, geniş anlamda taklit denilebilecek bir süreç yoluyla, bir beyinden diğerine zıplayarak kendilerini gen havuzunda çoğaltırlar" (Dawkins, 2017, ss. 212-213). Pek çok farklı sosyal ağ alanında kullanıldıkça mem kavramı bir anlam genişlemesine uğramıştır. Davison (2012, 126) bu durumu "mem terimi neredeyse her şey anlamına gelebilir" şeklinde ifade eder. Benzer şekilde Löber (2011) de bir resmin, videonun, görselin, deyim, uzun bir metnin, diyalogun, tekrarlanan bir yazım hatasının, kısacası taklit edilebilen ve dönüştürülebilir her şeyin bir mem olabileceğini belirtir (Löber, 2011, s. 60).

Memler çeşitli sosyal ağ alanlarında oluşturulup paylaşılır ve bunlar günlük iletişim süreçlerindeki işlevleri üstlenirler (bkz. Hartmann, 2018, s. 5). Günlük iletişim süreçlerindeki bu işlevler çok çeşitli şekillerde tezahür edebilir. Sava (2018) memlerin istenmeyen sosyal gelişmelerle dalga geçmek, siyasi rakiplere saldırmak veya kişiliklerini tanımlamak için kullanıldığını belirtir. (bkz. Sava 2018, s. 155). Dilsel ve dil dışı öğelerin bir arada kullanılmasıyla oluşturulan göstergeler olarak memlerin internet kullanıcıları arasında iletişim aracı hâline gelmesinden dolayı memler göstergebilim, dilbilim veya iletişim gibi pek çok farklı alanda araştırma konusu hâline gelmiştir (bkz. Brodie, 2014, Davison, 2012, Osterroth, 2020, Meixner, 2020, Sava 2018).

Dilin bir gösterge sistemi olması ve bu sistemde hem sözlü hem de görsel öğelerin kullanılması göstergebilimsel çözümlene tekniğini iletişim disiplini bakımından önemli bir yöntem haline getirmiştir (bkz. Aydınlioğlu ve Susur, 2021, s. 1737). Dilsel ve görsel göstergelerin birleşiminden oluşup birer iletişim aracı hâline gelen memleri konu eden bu çalışmada da göstergebilimsel analiz yönteminden yararlanılacaktır. Çalışmanın teorik kısmında gösterge kavramı ve gösterge olarak memler üzerinde durulacaktır. Araştırma kısmında ise eğlence amacıyla oluşturulan ve dilin üstdilsel işlevini vurgulayan mem örnekleri Ferdinand de Saussure'un gösterge yaklaşımına uygun olarak göstergebilimsel analiz tekniğiyle incelenecektir. Çalışmanın amacı, Almanca ve İngilizceyi konu edinerek dilin üstdilsel işlevini öne çıkaran memleri birer gösterge olarak ele alıp, bu göstergelerin oluşum süreçlerindeki parametreleri saptamaktır.

Gösterge Olarak Memler

Ağ ortamı, çeşitli konularda ve farklı biçimlerde içerik üretimi için zengin bir zemin sunmaktadır. Bu içeriklerden biri de memlerdir. Herhangi bir içeriğin internet memi özelliği kazanabilmesi, görüntünün daha önceden kullanılıp diğer kullanıcılar tarafından beğenilerek, yorumlanarak ve dönüştürülerek paylaşılmasıyla, yani viral olması ile bağlantılıdır (bkz. Gencer Çıtak, 2023, s. 339). Böyle koşullar doğrultusunda oluşturulan internet memleri dilsel ve dil dışı göstergelerin birlikte kullanıldığı toplumsal bir anlam oluşumu sürecini başlatır. Bu süreci ortaya koyanlar internet kullanıcılarıdır. "Onlar memleri Twitter, Instagram, Facebook ya da 9Gag, 4chan ve KnowyourMeme isimli görüntü tahtaları gibi farklı sosyal medya platformları tarafından yüklenen, paylaşılan, beğenilen ve yorumlanan eğlenceli resimler, videolar, Gifler veya hashtaglerle birleştirirler" (Meixner, 2020, s. 6). Bu birleşimden ortaya çıkan memler birer gösterge dir.

Mehmet Rifat göstergeyi "kendi dışında bir şeyi temsil eden ve dolayısıyla bu temsil ettiği şeyin yerini alabilecek nitelikte olan her çeşit biçim, nesne, olgu, vb." şeklinde tanımlar (Rifat, 2008, s. 115). Saussure göstergenin, gösteren ile gösterilen olmak üzere iki temel unsurdan oluştuğunu, bu iki ögenin birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu ve birbirini çağrıştırdığını belirtir (bkz. Saussure, 2001, s. 108). Birer gösterge olarak memler herhangi bir dilsel göstergeyle veya bir dilsel gösterge ve resim birleşimiyle oluşturulabilir.

Her göstergenin sahip olduğu dört temel özellik vardır. Göstergeler, somut özelliklerinin ötesinde, yeni anlamlar yüklenen soyut kavramlardır. Örneğin Rus araştırmacı Iwan Pawlow'un köpeklerle yaptığı deneyde kullandığı zil sesi, köpekleri beslemeyle özdeşleştirildiğinden dolayı bir gösterge haline gelmiştir ve artık sadece bir ses olma özelliğinden sıyrılıp, soyut hale gelmiştir. İkinci olarak göstergeler, deneyin amacına uygun olarak belirli kriterler dahilinde seçilirler, örneğin yukarıda bahsedilen deneyin ilk aşamasında zil sesi yerine farklı bir uyaran, yani farklı bir gösterge de seçilebilir. Üçüncü olarak göstergeler sabittir, yani değiştirilemez. Dolayısıyla gösteren bir kez zil sesi olarak seçildiğinde daha sonra farklı bir gösterenle değiştirilemez. Son olarak göstergeler uzlaşmaya dayalıdır, yani birden fazla kullanıcı tarafından sağlanan bir anlaşmaya dayanmaktadır. Göstergelerin bu genel özelliklerini yine birer gösterge olan memlerde de bulmak mümkündür.

Yukarıda bahsedilen genel özelliklerin dışında dilsel göstergelerin de belirli özellikleri bulunmaktadır. Bunlardan biri değiştirilebilir olmalarıdır. Aynı resmin üzerine farklı metinler eklenerek, çeşitli konularda pek çok farklı meme oluşturulabildiği görülmektedir. Osterroth imajı değiştirmenin, ancak mem üzerinde bir anlaşma sağlanmasıyla mümkün olduğunu ve bir memin tamamen gelenekselleştirilmesinin ardından, görüntünün de değiştirilebildiğini belirtir (bkz. Osterroth, 2020, s. 118). Örneğin, Mona Lisa tablosu üzerine eklenen farklı metinlerle oluşturulmuş sayısız meme, bu durumun en iyi örneklerinden biridir.

Araştırmanın Metodolojisi

Bu çalışmanın amacı, eğlence amacıyla oluşturulan ve dilin üstdilsel işlevini öne çıkaran memlerin gösterilenleri bakımından dilbilimle ilişkisini ve göstergeleşme sürecinde hangi parametrelerin bulunduğunu saptamaktır. Birer gösterge olarak dilin üstdilsel işlevini vurgulayan memlerin

dilbilimin alt dallarıyla ilişki içinde olması gerekir. Bu nedenle çalışmada memler dilbilimin fonoloji, fonetik, morfoloji, leksikografi, semantik ve sentaks olmak üzere altı farklı alt dalına göre sınıflandırılmıştır. Genel kullanıma açık internet sitelerinde sıklıkla paylaşılmış olan memler çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Üstdilsel işlevin gözlemlenmesine olanak sağlamaları nedeniyle çalışmanın örneklemini dil konusunda üretilmiş olan memler oluşturmaktadır. Bu memler amaçsal örnekleme tekniği ile seçilerek Ferdinand de Saussure'ün gösterge modeli doğrultusunda göstergebilimsel çözümleme yöntemiyle incelenmiştir. Tüm dillerdeki memleri incelemek mümkün olmadığı için çalışma, Almanca ve İngilizce memlerle sınırlandırılmıştır. Örnekleme bu iki dilin dâhil edilmesinin nedeni, Almanca'nın çok uzun sözcükler ve karmaşık dil bilgisel yapılar barındırması özelliğiyle, İngilizcenin ise dünya dili olması özelliğiyle pek çok memin konusunu oluşturmasıdır.

Bulgular ve Analiz

Mem, kısa ve özlü bir mesajla, genellikle bir fotoğraf, resim veya videoya işaret eden ve yeni bir anlam üstlenerek internet kullanıcıları arasında iletişim aracı hâline gelen bir kültür fenomenidir. İletişim aracı olarak memler bazen dilin üstdilsel işlevini vurgulayabilir. Bu işlev Roman Jakobson'un (1869-1982) Karl Bühler'in Organon Modelinden hareketle

oluşturduğu iletişim modelinde ifade ettiği altı işlevden biridir. Berke Vardar yönetiminde hazırlanan Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğünde (1998, s. 219) üstdil işlev "konuşucunun kullandığı düzgü üstüne bilgi verdiği, onun bir ögesini açıkladığı durumlarda gerçekleşen işlev" olarak tanımlanır. "Bildiri, düzgüye ilişkin bir açıklama getiriyorsa (tanımlar vb.) üstdil işlevi yerine getiriyor, "dili açıklayan, dilden söz eden dil" biçimine bürünüyor demektir" (Vardar, 1982, s. 46). Dilin üstdilsel işlevini vurgulayan memlerde mem göstergesinin gösterileni doğrudan dilin kendisi ile bağlantılıdır. Üstdilsel işlevi vurgulayan memlerin oluşturduğu göstergelerin gösterilenleri fonolojik, fonetik, morfolojik, leksikografik, semantik ve sentaktik açılardan incelenebilir.

Fonetik Gösterilenli Memler

Sesbilgisi adıyla da anılan fonetik "sesleri, bildirişim sürecinde üstlendikleri işlevlere bakmaksızın, yalnızca fiziksel somut gerçeklikler olarak inceleyen dilbilim dalıdır" (Huber, 2013, s. 114). Bir dildeki sesleri tanımlamayı hedefleyen fonetik sadece konuşma diliyle ilgilenir (bkz. Ernst, 2008, s. 61). Dolayısıyla seslerin nasıl çıkarıldığı –yani telaffuz edildiği- fonetiğin inceleme alanıdır. Bu bağlamda, bir dildeki telaffuz zorluğu mizah amacıyla memlerde ifade bulabilir. Böyle durumlarda söz konusu dil çoğunlukla diğer dillerle karşılaştırılır.

Çizelge 1. 1-2-3-4 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 1. Semiotic analysis of images numbered 1-2-3-4

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 1 (Kaynak: http-1)	"You know you're German when you can pronounce tschechisches Streichholzschächtelchen" yazısı ve üst tarafta arka planda bir Alman bayrağı	
Görsel 2 (Kaynak: http-2)	Siyah bir zemin üzerinde "etzsçh" harflerinin altı çizili bir şekilde beyaz harflerle yazılmış "Nietzsche" sözcüğü ve altında "Türkçenin gözünü seveyim" ifadesi	Almanca bazı seslerin telaffuzunun zor ve tuhaf olarak görülmesi
Görsel 3 (Kaynak: http-3)	"Would like to hear any non-German pronouncing this word" cümlesi ve tam ortada "zuzuzurren" şeklinde Almanca bir kelime	
Görsel 4 (Kaynak: http-4)	Ağız tuhaf bir şekil almış olan bir kedi resmi ve bu resmin alt ve üstünü çerçeveleyecek şekilde yer alan "When your English teacher explains how to pronounce "th" (İngilizce öğretmenin "th" sesini öğretmeye çalışırken) yazısı	İngilizcede bir sesin telaffuzunun zor ve tuhaf olarak görülmesi

Yukarıdaki örnek memlerin ilk üçünde Almandaki bazı kelimelerin telaffuz zorluğu konu edinilmiştir. İlk göstergeyi oluşturan görselde “ch”, “sch” ve “tsch” seslerinin yoğun bir şekilde kullanıldığı bir sıfat tamlaması yer almaktadır. Bu seslerin bir arada kullanılması yabancı dil olarak Almanca konuşanlar için bir zorluk oluşturmakta ve bu zorluk, söz konusu memde vurgulanmaya çalışılmıştır. İkinci görselde Almanca bir özel isim olan Nietzsche sözcüğü üzerinden “tsch” sesinin Almandaki beş harfin birleşiminden oluşmasına rağmen Türkçede aynı sesin tek bir harfe (ç) karşılık gelmesi alaylı bir şekilde karşılaştırılmıştır. Üçüncü görselde yine Almandaki “z” ve “u” seslerinin bir arada sık kullanılması oluşturduğu telaffuz zorluğu, farklı bir açıdan mizah konusu yapılmıştır. Dördüncü görselde ise İngilizcede peltek bir şekilde çıkarılması gereken “th” sesinde karşılaşılan telaffuz zorluğu söz konusu memin konusunu oluşturmaktadır. Tüm bu memlerin göstergeleme sürecinde bir dil ile diğerlerini mizahi bir dille ifade ettiği görülmektedir.

Fonolojik Gösterilenli Memler

Dillerin gramerinin bir bileşeni olan fonoloji -diğer adıyla sesbilim- bir dilin ses varlığını, tek tek seslerin bir dil sisteminde hangi işlevleri üstlendiğini, bir dilde seslerin dağılımını (örneğin hangi kombinasyonlarla bir arada kullanılabileceğini) ve

yanlarındaki seslere göre nasıl değişikliklere uğrayabileceğini inceler (bkz. Ernst, 2008, s. 61). Fonolojinin temel ilgi alanı, bir dilde anlam farklılığı yaratan en küçük ses birimleri olan fonemlerdir. Bazı memler dilin bu birimlerini konu edebilir. Bu memler bir sözcüğün farklı dillerdeki karşılıklarında rastlanan benzerlik veya farklılıklar üzerinden oluşturulabilir.

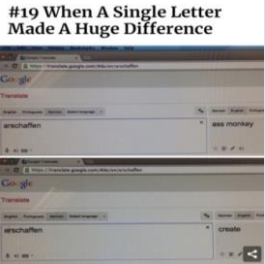
Yukarıda incelenen (Tablo 2) mem örneğinde gösterilen unsurun bir dilin fonemleri üzerinden oluşturulduğu görülmektedir. Burada Almanca ve İngilizcenin fonemleri bağlamında karşılaştırıldığı ve Almandaki tek bir fonemin değiştirilmesiyle tamamen yeni bir sözcük ortaya çıktığı gösterilmiştir. İki dilin birbiriyle kıyaslanması ve Almandaki yeni oluşan sözcüğün argo bir ifade olması nedeniyle burada alay etme yoluyla göstergeleme sürecinin gerçekleştiği gözlemlenmektedir.

Leksikografik Gösterilenli Memler

Sözlük biliminin amacı, bir dilin kelime hazinesini betimlemek amacıyla gerekli ilke ve yöntemlerin bilimsel olarak oluşturulabilmesi için o dilde yer alan kelimeleri değişik kullanım açılarıyla ele alıp sözlüğün oluşturulmasını sağlamaktır (bkz. Kahraman, 2016, s. 3294). Üstdilsel işlevi öne çıkaran memlerin gösterileni sözlük maddeleriyle unsurlarla oluşturulabilir.

Çizelge 2. 5 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

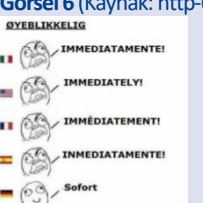

Table 2. Semiotic analysis of images numbered 5.

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
#19 When A Single Letter Made A Huge Difference	Yatay bir şekilde ortadan ikiye bölünmüş ve üzerinde Google çeviri uygulamasının açık olduğu bir bilgisayar ekranı, sol üst köşede “arschaffen” sözcüğü, karşısında “assmonkey” şeklinde İngilizce karşılığı, sol alt köşede ise “erschaffen” sözcüğü ve karşısında “create” şeklinde İngilizce karşılığı	Almandaki bir sözcüğü oluşturan tek bir fonemin değişmesiyle yeni bir argo sözcüğün oluşması

Görsel 5 (Kaynak: http-5)

Çizelge 3. 6-7-8 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 3. Semiotic analysis of images numbered 6-7-8.

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 6 (Kaynak: http-6)	Beş farklı bayrak resmi ve bu ülkelerin dilinde “hesap makinesi” sözcüğü ve hesap makinesi görseli	
Görsel 7 (Kaynak: http-7)	Beş farklı bayrak resmi ve bu ülkelerin dilinde “hemen” sözcüğü	Söz konusu sözcüklerin diğer pek çok dilde fonetik açıdan birbirine benzemesi, fakat Almandaki onlardan çok farklı bir şekilde telaffuz edilmesi
Görsel 8 (Kaynak: http-8)	Beş farklı bayrak resmi ve bu ülkelerin dilinde “taçyaprakları” sözcüğü	

Çizelge 4. 9-10 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 4 . Semiotic analysis of images numbered 9-10.

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
	İngiltere bayrağı + Hand Almanya bayrağı + Hand İngiltere bayrağı + Shoes Almanya bayrağı + Schuhe İngiltere bayrağı + Gloves Almanya bayrağı + Handschuhe Önce onaylayan sonra ise şaşırın bir yüz ifadesine sahip bir adam görseli	Almandada bir sözcüğün birden fazla leksikal morfemin birleşimiyle oluşturulmasına karşın İngilizcede aynı sözcüğün bir birleşik kelime yerine tek bir sözcükle ifade edilmesinin ilginçliği
	Üst tarafta "23" yazısı Sol alt köşede Alman Bayrağı ve "three + twenty" yazısı Sağ alt köşede "most languages" yazısı "twenty-three" yazısı	İngilizce gibi pek çok dilde iki basamaklı sayıların önce onlar, ardından birler basamağı okunacak şekilde isimlendirilmesine rağmen Almandada bunun aksine önce birler, sonra onlar basamağının söylenmesinin ilginçliği

Yukarıdaki tabloda yer alan mem örneklerinin tamamında Almanca, bu özelliğiyle diğer dillerden ayrılan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. İlk örnekte "Taschenrechner" (hesap makinesi), ikinci örnekte "sofort" (hemen), üçüncü örnekte ise "Blütenblätter" (taçyaprağı) sözcükleri İngilizce, Fransızca, İtalyanca gibi dillerdeki karşılıklarıyla karşılaştırıldığında Almanca sözcüklerin farklılıkları daha net bir şekilde görülmektedir. Bu durum, Almandanın diğer dillerden ayrılan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Yani Almanca bu özelliğiyle diğer dillerle mizahi bir yolla karşılaştırılmıştır.

Morfolojik Gösterilenli Memler

Sözcüklerin yapısı ve oluşum biçimlerini inceleyen morfoloji -diğer adıyla biçimbilim- ek ve kök gibi birimlerin birleşme biçimleriyle ve yeni sözcüklerin hangi mekanizmalar sayesinde oluştuğuyla ilgilendirir (bkz. Eisenberg, 2013, s. 201). Bir dilde anlam taşıyan en küçük yapı birimi olan morfemler morfolojinin inceleme konusudur ve bazen memlerin gösterilen unsuru olarak kullanılabilir. Memlerin bu bağlamda oluşturulmasında farklı parametreler söz konusudur. Örneğin, bir dilde sözcüklerin diğer dillerdekenden çok farklı morfemlerle oluşturulması memlerin konusu olabilir.

Önce onaylayan sonra ise şaşırın bir yüz ifadesine sahip bir adam görseli Almandada bir sözcüğün birden fazla leksikal morfemin birleşimiyle oluşturulmasına karşın İngilizcede aynı sözcüğün bir birleşik kelime yerine tek bir sözcükle ifade edilmesinin ilginçliği "twenty-three" yazısı İngilizce gibi pek çok dilde iki basamaklı sayıların önce onlar, ardından birler basamağı okunacak şekilde isimlendirilmesine rağmen Almandada bunun aksine önce birler, sonra onlar basamağının söylenmesinin ilginçliği Tablo 4'teki ilk görselde Almandada bir sözcüğün iki tane leksikal morfemin bir araya gelmesiyle oluşması, buna karşın İngilizcede aynı sözcüğün böyle bir birleşik isim yerine tek bir leksikal morfemden oluşması gösterilmektedir. Başka bir deyişle "eldiven" anlamına gelen "Handschuhe" ismi "el"

anlamına gelen "Hand" ve "ayakkabı" anlamına gelen "Schuh" sözcüklerinin birleşmesiyle oluşturulurken İngilizcede aynı sözcük "gloves" şeklinde yeni bir sözcükle ifade edilmektedir. Bu durum anadili Almandadan olmayan kişiler şaşırıcı gelebilir. Tablodaki ikinci görselde ise iki basamaklı sayıların önce onlar basamağı sonra da birler basamağı olacak şekilde söylendiği pek çok dilin aksine Almandada önce birler basamağı, ardından "ve" anlamına gelen "und" sözcüğü, sonrasında ise onlar basamağı olacak şekilde söylenmesi esprili bir şekilde gösterilmiştir. Her iki örnekte de bir dilde sözcük oluşturma yolları konu edilmiştir. Kısacası bu örneklerde söz konusu göstergelerin göstergeleşme sürecinde bir taraftan İngiliz ve Alman dillerinin morfolojik bağlamda karşılaştırıldığı diğer taraftan ise ilk örnekte İngiliz, ikinci örnekte ise Alman dilinde sözcük oluşturma biçimleriyle dalga geçildiği gözlemlenmektedir.

Morfolojik bağlamda memlere konu olabilecek başka bir nokta ise bazı dillerde sözcüklerin çok sayıda dil bilgisel veya leksikal morfemden oluşmasıdır. Çok sayıda morfemin birleşiminden oluşan pek çok sözcük barındıran Almandanın bu bağlamda memlere sıklıkla konu olduğu görülmektedir.

Tablo 5'te ilk görselde Almandada "zemin zımpara makinesi kiralama" anlamına gelen "Fussbodenschleifmaschineverleih" sözcüğünün Fuß+Boden+Schleif+Maschine+Verleih şeklinde beş tane leksikal morfemin birleşiminden oluşması, ikinci görselde ise Almandada "birliktelik" anlamına gelen "Zusammenghörigkeitsgefühl" sözcüğünün Zusammen + gehör + ig + keit + s + gefühl gibi leksikal ve dil bilgisel morfemlerin birleşiminden oluşması gösterilmektedir. Daha açık ifade etmek gerekirse örnek olarak verilen memlerin ikisinde de Almandada fazla sayıda morfemin bir araya gelmesiyle çok uzun sözcüklerin oluşması mizahi bir şekilde ele alınmaktadır. İlk örnekte yer alan "Almanca scrabble oynarken ben" yazısından bu mem göstergesinde özdeşleşmeye yer verildiği görülmektedir. Ayrıca Türkçenin daha kısa ve basit sözcüklerine karşın Almandanın uzun ve karmaşık sözcüklerinin olduğu vurgulanmaktadır.

Semantik Gösterilenli Memler

Fonolojik, fonetik ve morfolojik açıdan incelenebilecek mem göstergeleri dışında semantik açıdan ele alınabilecek mem göstergeleri de vardır. Anlambilim adıyla da anılan semantik “göstergelerin gösterilen alanlarını inceleyen dilbilim dalıdır” (Huber, 2013, s. 141). Bu göstergelerin gösterilen unsuru herhangi bir dildeki sözcüklerin anlamları üzerinden oluşturulurken, gösteren kısmında eş sesli, eş anlamlı veya zıt anlamlı sözcükler, metafor ve metonimi gibi dilsel araçlar bulunabilmektedir.

Yukarıdaki örnekte İngilizce “to pass” fiilinin “bir sınavı geçmek” anlamı yerine “Covid-19 testini geçmek” anlamında kullanılması ve bulaşıcı hastalığın pek çok kişiye bulaştığı bir dönemde hastalığa yakalanmamış olmanın başarı ile özdeşleştirilmesi gösterilmektedir. Sözcük oyunu yoluyla oluşturulan göstergeler, anlamı ön planda tutmaları nedeniyle çoğunlukla semantik açıdan incelenebilir. Bazen de bir dildeki herhangi bir sözcüğün başka dillerde pek çok sözcüğe denk gelmesi üzerinden mem göstergeleri oluşturulabilir.

Tablodaki (Tablo 7) ilk görselde Almanca bitte sözcüğünün İngilizcede altı farklı anlama sahip olması, ikinci görselde İngilizce “you” sözcüğünün Almancada yedi farklı anlama sahip olması, son görselde ise Almancada

neden anlamını taşıyan altı farklı sözcüğün bulunması gösterilmektedir. Verilen örneklerde, Almanca ve İngilizce kelimeler arasındaki anlamsal farklılıklar, iki dilin kelime hazinelerinin ve yapısal özelliklerinin birbirinden farklı olduğunu mizahi bir yolla göstermektedir. Bu özellik dışında semantik açıdan ele alınabilecek başka mem örnekleri de mevcuttur.

Yukarıda verilen mem örneklerinin ilkinde İngilizcede “aynı” anlamına gelen “same” sözcüğüne Almancada “dasselbe” ve “das Gleiche” şeklinde iki farklı sözcüğün denk gelmesi ama bu iki sözcük arasında ince bir ayırım olması konu edinilmiştir. “Dasselbe” tek bir kavram kastedilerek “aynı” anlamına gelirken “das Gleiche” birden fazla kavramın aynı olduğunu ifade eder. Örneğin “Ayşe ve Fatma aynı kitabı kullanıyor” cümlesinde yazarı ve adı aynı olan iki farklı kitabın söz konusu olması – yani Ayşe’de bir kitap ve Fatma’da başka bir kitabın olması - durumunda “das Gleiche” kullanılır. Ancak biri kitabını evde unutmuş ve diğerinin kitabını birlikte kullanıyorlarsa tek bir kitap söz konusu olacağı için bu durumda “dasselbe” kullanılır. Böyle bir ayırım Türkçede de söz konusu değildir. Yukarıdaki ikinci mem örneği ise “Gift” sözcüğünün hem Almancada hem de İngilizcede bulunması, ancak her iki dilde de farklı anlamlara sahip olması üzerinden oluşturulmuştur.

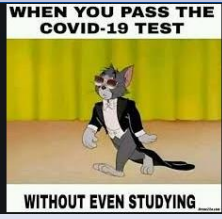
Çizelge 5. 11-12 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 5 . Semiotic analysis of images numbered 11-12.

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Almanca scrabble oynarken ben Görsel 11 (Kaynak: http-11)	Fussbodenschleifmaschinenverleih (zemin zımpara makinesi kiralama) tabelası Das perfekte Do-it-yourself System zur Renovierung alter Holzfußböden (Eski ahşap döşemeleri yenilemek için en mükemmel kendin yap sistemi) yazısı Dükkân görseli	Almancada çok sayıda morfemin birleştirilmesiyle çok uzun sözcüklerin oluşturulabilmesi
Görsel 12 (Kaynak: http-12)	Üstte “How can I say “Togetherness” on german language?” (Almancada “Birliktelik” nasıl denir?), altta ise “Zusammengehörigkeitsgefühl” yazısı ve „Finding Neverland“ adlı filmde üç sahnenin görseli	İngilizce gibi pek çok dilde iki basamaklı sayıların önce onlar, ardından birler basamağı okunacak şekilde isimlendirilmesine rağmen Almancada bunun aksine önce birler, sonra onlar basamağının söylenmesinin ilginçliği

Çizelge 6. 13 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 6 . Semiotic analysis of images numbered 13.

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
	“Tom ve Jerry” adlı çizgi film karakterlerinden biri olan Tom adındaki kedinin havalı bir şekilde yürümesinden oluşan görsel ve “WHEN YOU PASS THE COVID-19 TEST - WITHOUT EVEN STUDYING” yazısı (Covid-19 testini geçtiğinde - hem de hiç çalışmadan)	İngilizcede “to pass a test” yani “bir testi geçmek” ifadesinin Covid-19 testi anlamında kullanılmasıyla bir sözcük oyunu yapılması
Görsel 13 (Kaynak: http-13)		

Çizelge 7. 14-15-16 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 7 . Semiotic analysis of images numbered 15-15-16.

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
	İngiliz Bayrağı / Alman Bayrağı “Pardon? Bitte? Please Bitte Go ahead Bitte Here you go Bitte You’re welcome Bitte Not at all Bitte” yazısı	Almancadaki “bitte” sözcüğünün İngilizcede altı farklı anlama gelmesi
Görsel 14 (Kaynak: http-14)		
	Alman Bayrağı / İngiliz Bayrağı “German vs. English du - you dich - you dir - you Sie - you Ihnen - you ihr - you euch - you” yazısı	İngilizcedeki “you” sözcüğünün Almancada yedi farklı anlama gelmesi
Görsel 15 (Kaynak: http-15)		
	“The German Creation Story Day 1: On the first day, God created “warum”. Day 2: On the second day, God created “wieso” Day 3: On the third day, God created “wozu” Day 4: On the fourth day, God created “wofür” Day 5: On the fifth day, God created “weshalb” Day 6: On the sixth day, God created “weswegen” Day 27 On the seventh day, after being satisfied with his creation of six different ways of saying WHY, with pretty much the same meaning, God rested.” yazısı (Almanca yaratılış hikâyesi	Almancada “neden” anlamına gelen altı farklı sözcüğün bulunması
Görsel 16 (Kaynak: http-16)	Tanrı birinci gün “warum”u, ikinci gün “wieso”yu, üçüncü gün “wozu”yu, dördüncü gün “wofür”ü, beşinci gün “weshalb”i, altıncı gün “weswegen”ı yarattı. Yedinci gün niçin demenin altı farklı yolunu yaratmaktan memnun olduktan sonra Tanrı dinlendi)	

Sentaktik Gösterilenli Memler

Fonemler bir araya gelerek morfemleri, morfemler sözcükleri, sözcükler ise tümceleri oluşturur. Ancak sözcüklerin bir araya gelerek anlamlı tümceler oluşturabilmesi için gereken belirli kurallar vardır. Bu kuralları inceleyen dilbilim dalına sentaks denir. Bir dildeki cümlelerin oluşturulma kuralları memlerin konusunu oluşturabilir. Bu şekilde oluşturulan memler sentaktik açıdan incelenebilir. Örneğin yüklem cümle içinde bulunması gereken yerin bir dilden diğerine farklılık göstermesi memlere konu olabilir. Almanca hakkında oluşturulmuş olan aşağıdaki mem

örneğini bu bağlamda sentaktik açıdan incelemek mümkündür:

Bu mem örneği Almanca yan cümlelerde yüklem sona kullanılma zorunluluğunu konu edinmiştir.

Almancada sadece yan cümlelerde karşılaşılan bu durum Türkçede bütün bildirme cümleleri için geçerlidir. Burada yine alaylı bir şekilde bir dilin diğer dillerle karşılaştırıldığı görülmektedir. Bunun dışında bazı dillerde tek bir sözcük pek çok farklı sözcük türüne denk gelebilecek bir anlama sahip olabilir. Aşağıdaki mem göstergeleri bu duruma örnektir.

Çizelge 8. 17-18 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 8 . *Semiotic analysis of images numbered 17-18.*

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 17 (Kaynak: http-17)	Alman bayrağının renkleri ve "You know you're German when ... You know that the same (dasselbe) and the same (das Gleiche) aren't the same at all." (dasselbe ve das Gleiche sözcüklerinin aynı olmadığını biliyorsan Almansın) yazısı	Aynı anlama geldiği düşünülen iki sözcüğün Almancada farklı anlamlara gelmesi
Görsel 18 (Kaynak: http-18)	Sol tarafta İngiltere bayrağı, hediye resmi ve "Gift" yazısı Sağ tarafta Alman bayrağı, zehir resmi ve "Gift" yazısı Alt tarafta "make sure you give the right Gift!" yazısı (Doğru "Gift"i verdiğine emin ol)	Aynı şekilde yazılan "Gift" sözcüğünün Almancada olumsuz (zehir), İngilizcede ise olumlu (hediye) bir anlama sahip olması

Çizelge 9. 19 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 9 . *Semiotic analysis of images numbered 19.*

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 19 (Kaynak: http: 19)	"You can't interrupt a German Think about it. If they're usually not going to finish telling you the verb until the end of the sentence, you don't know enough about what they will have said until they've finished. Cunning!" yazısı (Bir Alman'ın sözünü kesemezsiniz. Genellikle cümlelerin sonuna dek fiili söylemediklerini düşünsenize. Cümlelerin sonuna gelinceye kadar onların ne dediklerini tam olarak anlayamazsınız. Kurnazca!)	Almanca yan cümlelerde yüklem cümle sonunda kullanılmasından dolayı Almanca sözdiziminin karmaşık yapısı

Çizelge 10. 20-21 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 10 . *Semiotic analysis of images numbered 20-21.*

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Görsel 20 (Kaynak: http-20)	Kırmızı bir zeminde beyaz şekilde yazılmış "HABT IHR IHR IHR IHR BUCH GEGEBEN?" (Ona kitabınızı verdiniz mi?) cümlesi	Almancada "ihr" şeklindeki tek bir sözcüğün bir cümlede üç farklı ögeyi karşılayacak şekilde farklı kullanımlarının bulunması
Görsel 21 (Kaynak: http-21)	Alman bayrağının renkleri üzerinde WENN FLIEGEN HINTER FLIEGEN FLIEGEN FLIEGEN FLIEGEN NACH MAKES PERFECTLY SENSE IN GERMAN LANGUAGE yazısı (Sinekler sineklerin arkasından uçtuğunda sinekler sineklerin ardından uçar Alman dilinde son derece anlamlıdır)	Almancada "fliegen" sözcüğünün hem uçmak hem de sinekler anlamına gelmesinden dolayı bu sözcüğün yinelenmesiyle sentaktik açıdan karmaşık bir tümcenin oluşması

Yukarıdaki örnekte Almancada "ihr" sözcüğünün aynı cümlede üç farklı anlama gelecek şekilde kullanıldığı görülmektedir. Bu bağlamda söz konusu mem örneği semantik açıdan da incelenebilecek bir gösterilen unsura sahiptir; ancak bu cümlede kullanılan "ihr" sözcüklerinin ilki özneyi, ikincisi dolaylı tümleci, üçüncüsü ise kendisinden sonra gelen sözcükle birlikte belirtili nesneyi oluşturduğu için sentaktik açıdan ele alınabilir. İkinci örnekte de "fliegen" sözcüğünün küçük harfle başladığında uçmak anlamına gelen bir fiili, büyük harfle

başladığında ise sinekler anlamına gelen bir ismi karşılıyor olmasından dolayı çok karmaşık yapıya sahip bir tümcenin oluştuğu görülmektedir. Bu tümce alaylı bir şekilde yukarıdaki mem göstergesine konu olmuştur.

Bu örnekte Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Fransızca gibi pek çok dilde bulunan fakat İngilizcede bulunmayan dil bilgisel cinsiyet belirten sözcüklerin İngilizce konuşan kişiler tarafından zor algılanması alaylı bir şekilde gösterilmiştir.

Çizelge 11. 22 numaralı görsellerin göstergebilimsel analizi

Table 9 . *Semiotic analysis of images numbered 22.*

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
	“Birdbox” adlı filmde bir sahne (gözleri bağlı bir kadın) ve “WHEN I HAVE TO CHOOSE BETWEEN DER, DIE, DAS DEM, DEN, DES” (Der, die, das, dem, den, des arasında seçim yapmam gerektiğinde) yazısı	İngilizcede bulunmayan dil bilgilendirme unsuru Almanca bulunması

Görsel 22 (Kaynak: http-22)

Sonuç

Sosyal medya platformlarında üretilip paylaşılan içeriklerden biri olan memler çoğunlukla eğlence amacıyla oluşturulur. Memler genellikle bir resim, bir metin veya bir resimle metnin birleşiminden oluşan göstergelerdir. Ağ toplumunun üyeleri memler yoluyla iletişim kurabilirler. Diğer iletişim türlerinde olduğu gibi memlerle kurulan iletişimde de dilin belirli özellikleri vurgulanır. Bu çalışmada dilin üstdilsel işlevini vurgulayan memler Ferdinand de Saussure’ün gösterge modeline göre göstergebilimsel açıdan incelenmeye çalışılmıştır. Üstdilsel işlevin ön planda olduğu memlerde mem göstergesinin gösterileni dilin kendisi ile ilgilidir. Dolayısıyla dili konu edinen memlerin, gösterilenleri bağlamında dilbilimin fonoloji, morfoloji, semantik ve sentaks dallarıyla ilişki içinde olması gerekir.

Fonetik gösterilenli memler genellikle bir dildeki telaffuz zorluğu gibi unsurlarla oluşturulabilirken, fonolojik gösterilenli memleri oluşturan unsurlar sözcüğün anlamını değiştirme özelliğiyle doğrudan fonemlerdir. Leksikografik gösterilenli memler bir sözcüğün farklı dillerdeki karşılıklarında rastlanan benzerlikler ile farklılıklar üzerinden oluşturulur. Morfolojik gösterilenli memlerin herhangi bir dilde bazı sözcüklerin diğer dillerdekinden çok farklı morfeimlerle oluşturulması ve bazı dillerde sözcüklerin çok sayıda morfeimden oluşması üzerinden oluşturulduğu gözlemlenmiştir. Semantik gösterilenli memler eş sesli, eş anlamlı veya zıt anlamlı sözcükler, bir dildeki herhangi bir sözcüğün başka dillerde pek çok sözcüğe denk gelmesi veya aynı şekilde yazılan bir sözcüğün farklı dillerde farklı anlamlara gelmesi üzerinden oluşturulmuştur. Sentaktik gösterilenli memlerin ise yüklem bulunması gereken yerin bir dilden diğerine farklılıklar göstermesi, bir dilde herhangi bir sözcüğün cümlenin farklı öğelerine denk gelmesi veya bir dilde bulunup başka bir dilde bulunmayan dil bilgilendirme unsurları üzerinden oluşturulduğu gözlemlenmiştir. Üstdilsel işlevi vurgulayan memlerin, hangi türden bir gösterilen unsura sahip olursa olsun, özellikle karşılaştırma ve alay etme yöntemleriyle, bazen de bunlara ek olarak özdeşleşme veya sözcük oyunu gibi yöntemlerle göstergeleştiği gözlemlenmiştir.

Extended Abstract

Memes, which are one of the contents produced and shared on social media platforms, are mostly created for entertainment purposes. They are signs that usually consist of an image, text, or a combination of image and text. Members of the network society can communicate through memes. As in other types of communication, certain features of language are emphasized in communication with memes. In this study, memes that emphasize the metalinguistic function of language were tried to be examined.

Semiotic analysis method was used in this study, which deals with memes that are a combination of linguistic and visual signs and become a means of communication. In the theoretical part of the study, the concept of sign and memes as signs were focused on. In the research part, examples of memes created for entertainment purposes and emphasizing the metalinguistic function of the language were examined with the semiotic analysis technique in accordance with Ferdinand de Saussure's sign approach. The aim of this study was to determine the relationship of memes created for entertainment purposes and highlighting the metalinguistic function of language with linguistics in terms of their signified elements and which parameters are present in the signification process.

Memes that emphasize the metalinguistic function of language as a sign must be in relationship with sub-branches of linguistics. For this reason, in the study, memes were classified according to six different sub-branches of linguistics: phonology, phonetics, morphology, lexicography, semantics and syntax. Memes frequently shared on public websites constitute the universe of the study. The sample of the study consists of memes produced on the subject of language because they allow the observation of metalinguistic functions. These memes were selected with the purposeful sampling method and examined with the semiotic analysis method in line with Ferdinand de Saussure's sign model. Since it is impossible to examine memes about all languages, memes created about German and English constituted the limitation of the study. The reason of including these two languages in the sample of the study is that German, with its particularity of having long words and complex grammatical structures, and English, with its particularity

of being a world language, is the subject of many memes.

As a result of the study, the following results were observed:

Memes with phonetic connotations can generally be created by elements such as difficulty in pronunciation in a language.

Memes with phonological connotations can be created based on phonemes, which are the smallest unit that changes meaning in a language.

Memes with lexicographic connotations are created based on the similarities and differences in the equivalents of a word in different languages.

Memes with morphological connotations are formed by the fact that some words in any language are formed with very different morphemes from those in other languages, and that in some languages words consist of a lot of morphemes.

Memes with semantic connotations are created through homophones, synonyms or antonyms, any word in one language corresponding to many words in other languages, or a word written in the same way having different meanings in different languages.

Memes with syntactic connotations are created on the one hand, based on the fact that position where the predicate should be located varies from one language to another, on the other hand, words corresponding to different parts of the sentence, or grammatical elements that are found in one language but not in another.

Kaynakça

- Arslan, A. S. (2017). Geleneğin yeniden üretimi ve tüketimi kapsamında bir deneme: sosyal medya ve mizah. III. Uluslararası Halkbilimciler Sempozyumu Bildirileri, (Ed. Metin Özasan) Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölümü Yayınları: 2, 22-38.
- Aydınloğlu, Ö., & Susur, M. (2021). Sürdürülebilirlik ve kurumsal reklam ilişkisi bağlamında göstergebilimsel bir analiz. *Selçuk İletişim*, 14(4), 1727-1763.
- Brodie R. (2014). Akl virüsü – Yeni bir bilim dalı: Memetik. (Çev. Özgü Çelik). Pegasus Yayınları.
- Davison, P. (2012). The Language of Internet Memes. in: *The Social Media Reader*. Michael Mandiberg (Hg.). NY. University Press: 120–134.
- Dawkins, R. (2017). Gen bencildir. (Çev. Tunç Tuncay Bilgin, Uygur Polat), Kuzey Yayınları.
- De Saussure, F. (2001). Genel dilbilim dersleri. (Çev. Berke Vardar). Multilingual Yayınları.
- Düşünceli, D. K. (2023). Yeni medyada Türk-Alman ilişkileri bağlamında Türkçe ve Almanca söylem türlerinin karşılaştırmalı analizi. *Rumeli Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* (Ö13), 1002-1042. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1378970>
- Eisenberg, P. (2013). *Grundriss der deutschen Grammatik*. Band 1: Das Wort. Metzler'sche Verlagsbuchhandlung.
- Ernst, P. (2008). *Germanistische Sprachwissenschaft*. UTB Verlag.
- Gencer-Çıtak, Ö. (2023). Türkçe ve Almanca internet memlerinin söz edimleri kuramı bağlamında analizi. *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik*, 11(2), 333-359. <https://doi.org/10.37583/diyalog.1404198>
- Hartmann, F. (2017). *Meme: Die kunst des remix*. Amadeu Antonio Stiftung.
- Huber, E. (2013). *Dilbilime giriş*. Yabancıdil Yayınları.
- Kahraman, M. (2016). Sözlük bilim kuramı, ilke ve yöntemleri üzerine. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 5(8): 3288-3312.
- Löber, N. (2011). In den unterwelten des web 2.0. *ethnographie eines imageboards*. Vereinigung für Volkskunde Verlag.
- Meixner, L. (2020). How dare you make a meme of me?! Kritik an Greta Thunberg in Form von Internet-Memes. Masterarbeit.
- Osterroth, A. (2020). Internet-Memes als multimodale sprechakte in öffentlichen diskursen anhand von beispielen aus antwort threads von @realDonaldTrump. *Linguistikonline* 101, 1/2020. <http://dx.doi.org/10.13092/lo.101.6680>
- Rifat, M. (2008). XX. yüzyılda dilbilim ve göstergebilim kuramları. (4. Basım). Yapı Kredi Yayınları.
- Sava, D. (2018). Internet-Meme als öffentliche kritikform. *Lucian-Bloga-Universität Germanistische Beiträge* 43, ss. 151-174.
- Vardar, B. (1982). *Dilbilimin temel kavram ve ilkeleri*. DTK Yayınları.
- Vardar, B. (Ed.). (1998). *Açıklamalı dilbilim terimler sözlüğü*. ABC Yayınları.
- İnternet Kaynakları
- http-1: <https://m.facebook.com/9gag/photos/a.109041001839/10154387360261840/?type=3&p=60> (Erişim Tarihi:02.10.2024)
- http-2: <https://tr.pinterest.com/pin/463237511644651175/> (Erişim Tarihi:03.10.2024)
- http-3: <https://tr.pinterest.com/pin/232076187040938419/> (Erişim Tarihi:05.10.2024)
- http-4: <https://www.facebook.com/400191640327719/photos/a.452691115077771/966619903684887/?type=3> (Erişim Tarihi:01.10.2024)
- http-5: https://www.boredpanda.com/funny-german-language-jokes/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic (Erişim Tarihi:02.10.2024)
- http-6: <https://tr.pinterest.com/pin/798403840184610765/0> (Erişim Tarihi:04.10.2024)
- http-7: https://www.sohu.com/a/405012783_159992 (Erişim Tarihi:04.10.2024)
- http-8: <https://www.memesmonkey.com/topic/german-language> (Erişim Tarihi:06.10.2024)
- http-9: https://twitter.com/ling_languages/status/1568253041299828739?lang=zh-Hant (Erişim Tarihi:05.10.2024)
- http-10: <https://ifunny.co/picture/most-languages-three-and-twenty-uucH4UxHA> (Erişim Tarihi:01.10.2024)
- http-11: <https://www.daszeitung.com/das-akademie-2017-capsleri-yayinlandi/almanca-scrabble-oyarken-ben/> (Erişim Tarihi:02.10.2024)
- http-12: <https://tr.pinterest.com/pin/663999538794086986/> (Erişim Tarihi:03.10.2024)
- http-13: <https://memezila.com/When-you-pass-the-covid-19-test-without-even-studying-meme-1391> (Erişim Tarihi:06.10.2024)
- http-14: <https://www.quora.com/What-is-the-translation-of-the-German-word-bitte-please-youre-welcome-or-what> (Erişim Tarihi:01.10.2024)
- http-15: https://www.facebook.com/Finverbus/photos/german-english-what-about-your-language-german-english-languages/1141969902628488/?paipv=0&eav=AfZO-FMosfPlyX7yb6K67yglImf-OyrRFGS2O3fHKbte6iCUuZDINsAVTwbOwjib3Y&_rdr (Erişim Tarihi:01.10.2024)
- http-16: <https://zwingliusredivivus.wordpress.com/2019/07/01/german-creation-story/> (Erişim Tarihi:03.10.2024)
- http-17: <https://blogs.transparent.com/german/dasselbe-das-gleiche-not-the-same-at-all/> (Erişim Tarihi:02.10.2024)
- http-18: <https://www.buzzfeed.de/buzz/fotos-die-deinen-freunden-helfen-werden-deutsch-zu-verstehen-90139185.html#.nggJYgr9d> (Erişim Tarihi:08.10.2024)
- http-19: <https://www.facebook.com/tobetranlated/posts/you-cant-interrupt-a-german/3142508875795664/> (Erişim Tarihi:09.10.2024)
- http-20: <https://www.instagram.com/p/CrJo1aGsnmj/> (Erişim Tarihi:06.10.2024)
- http-21: <https://tr.pinterest.com/pin/553450241689116463/> (Erişim Tarihi:06.10.2024)
- http-22: <https://tr.pinterest.com/pin/633952085030200999/> (Erişim Tarihi:01.10.2024)